

ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕДАЧІ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Інформатизація в системі освіти зачіпає безліч організаційних, технічних, методичних, педагогічних, правових проблем, що вирішуються в умовах постійного розширення сфер застосування обчислювальної техніки. На сьогодні інформаційно-педагогічна, особистісно-орієнтована та інші системи освіти висувають нові вимоги до ВНЗ за характером і змістом педагогічної діяльності у зв'язку з розвитком і застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, а також створення глобального інформаційно-педагогічного простору. Істотно зростає роль вищої освіти, зростають потреби суспільства в освітніх послугах. Сучасний педагог вже не в змозі ігнорувати той освітній потенціал, яким володіють сучасні інформаційні технології, які переводять освітній процес на якісно новий рівень, що відповідає сучасним педагогічним вимогам, з урахуванням багатоступеневої структури вищої освіти в Україні.

Під електронними комунікаційними технологіями, як правило, розуміють сукупність методів та технічних засобів, які використовуються для збору, створення, організації, зберігання, опрацювання, подання, передачі й використання інформації.

Інформатизація суспільства пов'язана, насамперед, з розвитком комп'ютерної техніки, різноманітного програмного забезпечення, глобальних мереж (Інтернет) та мультимедійних технологій, що є складовими електронних комунікаційних технологій. Слід зауважити, що поряд із застосуванням традиційних їх форм: сайти, блоги, форуми, електронна пошта, аудіо-, відеоконференції, месенджери тощо, у сучасних умовах зростає роль соціальних мереж у комунікації між викладачем і студентом.

Варто підкреслити переваги, що виникають завдяки використанню електронних комунікаційних технологій в освітньому процесі. Це підвищення мотивації студентів до навчання; реалізація соціальної мети, що полягає в інформатизації суспільства; інтенсифікація процесу навчання; розвиток особистості студента; розвиток навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом; підвищення ефективності навчання за рахунок його індивідуалізації.

Слід зауважити, що електронні комунікаційні технології надають можливість обміну інформацією не тільки між викладачами та студентами, але й студентами між собою. Ця обставина формує якісно нове освітнє середовище, оскільки з'являється можливість при вивченні матеріалу поставити питання не лише викладачу, але іншим компетентним фахівцям у досліджуваній сфері.

Сприятливими чинниками активізації застосування електронних комунікаційних технологій у сучасних умовах є:

- удосконалення та поширення електронних пристроїв (комп'ютери, ноутбуки, планшети, електронні книги, смартфони тощо), які можуть передавати, приймати, обробляти та представляти різноманітну навчальну інформацію в електронній формі;

- удосконалення існуючих технологій передачі даних, насамперед впровадження в Україні технології 3G, що у декілька разів збільшує швидкість передачі інформації за бездротовою технологією, а також надає можливості доступу до мережі Інтернет будь-де;

- збільшення кількості програмних засобів на різних платформах, що реалізують різноманітні комунікаційні та інформаційні функції.

Чинниками, що стримують активне впровадження електронних комунікаційних технологій, на наш погляд, є:

- відносна велика вартість нових технічних та програмних засобів, що уповільнює процес оновлення застарілої комп'ютерної техніки та програмного забезпечення у закладах освіти, а також обумовлює неможливість володіння такими пристроями окремими учасниками освітнього процесу;

- особистісно-психологічний супротив оволодінню сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями окремими учасниками освітнього процесу.

Розглядаючи питання підвищення якості освіти, пріоритетним аспектом у діяльності викладача, на наш погляд, є пошук та дослідження перспективних електронних комунікаційних технологій, що дозволяють впроваджувати в процеси навчання і виховання відповідні діяльні освітні технології, формувати відповідний досвід, в тому числі й на основі сучасних інформаційних технологій.

Отже, альтернативи широкому застосуванню електронних комунікаційних технологій в освіті, на наш погляд, не існує, а тому викладачі мають приділяти більше уваги до пошуку найбільш ефективних шляхів застосування таких технологій у викладанні своїх дисциплін.